

Tijdelijke humanitaire gronden / schrijnendheid

Deze grond, genoemd in artikel 3.6a, eerste lid onder c Vb (oud), had betrekking op de discretionaire bevoegdheid van de Staatssecretaris en leidde slechts zelden in het kader van een eerste asielprocedure tot inwilliging. Zie in dat verband de Nota van toelichting bij de introductie van artikel 3.6a Vb:

"De tijdelijke humanitaire grond vanwege individuele omstandigheden staat onderaan de lijst van gronden waarop de verblijfsvergunning ambtshalve kan worden verleend. Immers, toepassing van deze grond die specifiek is voorbehouden aan de minister, kan pas aan de orde zijn als vaststaat dat er binnen het beleid geen passende oplossing kan worden getroffen voor de betreffende persoon."

(Staatsblad 2013, 580, blz. 34)

In een uitspraak van 12 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1975 lijkt de Afdeling in rechtsoverweging 7.1 echter te oordelen dat onder deze ambtshalve inwilligingsgrond ook de toets aan 3 EVRM medisch kan worden geschaard. Dat is echter niet de bedoeling, de toets aan 3 EVRM medisch wordt verricht in het kader van een ambtshalve beoordeling van artikel 64 Vw.

Inmiddels is deze ambtshalve inwilligingsgrond vervallen. In plaats daarvan is een schrijnendheidstoets geïntroduceerd die enkel in eerste verblijfsrechtelijke procedures kan plaatsvinden, zolang die nog lopen (tot en met hoger beroep). Het begrip 'eerste aanvraag' moet vrij strikt worden opgevat. Zie in dit verband een Afdelingsuitspraak van 1 februari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:195) die betrekking heeft op een vreemdeling die na vreemdelingenrechtelijke procedures was teruggekeerd naar het land van herkomst, daarna opnieuw inreisde en een - volgens hem eerste - aanvraag deed. De afdeling volgde het in hoger beroep door de Staatssecretaris ingenomen standpunt dat daarmee geen sprake was van een eerste aanvraag.

Deze bevoegdheid ligt niet langer bij de Staatssecretaris, maar bij DG IND. Zie de IK pagina inzake schrijnendheid en discretionair. Op die pagina wordt ook ingegaan op een uitspraak van rechtbank Amsterdam van 4 maart 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:2254. Tegen deze uitspraak is met goedvinden van de Staatssecretaris geen hoger beroep ingesteld. Doet zich een zaak voor die een soortgelijk procedureel verloop heeft, meldt dit dan op sharepoint en zoek afstemming met ST1 of ST2.

Artikel 3.6ba Vb en de bevoegdheid tot verlening

Hoofdregel is dat in alle eerste verblijfsrechtelijke procedures ambtshalve wordt getoetst of sprake is van een schrijnende situatie in de zin van artikel 3.6ba van het Vb. Vervolgens kan het oordeel omtrent aanspraken op een dergelijke vergunning door de rechter worden getoetst.

Het komt echter voor dat eerst hangende beroep of hoger beroep gewag wordt gemaakt van een schrijnende situatie en wordt verzocht om een ambtshalve oordeel. Zoals uit de Nota van Toelichting bij de invoering van artikel 3.6ba Vb volgt, zal dan in sommige gevallen een zelfstandig besluit moeten worden genomen:

Indien in de beroeps- of hogerberoepsfase wordt beoordeeld of een vergunning onder een niet in het Vb 2000 voorziene beperking moet worden afgegeven, zal de rechter naar verwachting deze beoordeling zoveel mogelijk betrekken in de lopende procedure. Alleen in die gevallen waarin dat niet kan, zal sprake zijn van een zelfstandige beslissing waartegen overeenkomstig hoofdstuk 7, afdeling 2, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) de rechtsmiddelen van bezwaar, beroep en hoger beroep ontstaan.

Vraag is echter waar dit toe leidt indien (kort) na het verzoek om ambtshalve toetsing de rechtbank of Afdeling uitspraak doet in de eerste verblijfsrechtelijke procedure en deze procedure daarmee in rechte komt vast te staan. Dan immers komt gelet op de tekst van artikel 3.6ba van het Vb de bevoegdheid tot verlening te vervallen. De beoordeling van het verzoek, het bezwaarschrift tegen de afwijzing ervan of het (hoger) beroep kan dan bij

gebreke van de bevoegdheid niet meer tot vergunningverlening leiden. Deze procedure(s) zijn daarmee zinledig.

De rechtbank Amsterdam heeft in precies zo'n zaak bij uitspraak van 4 maart 2021, [ECLI:NL:RBDHA:2021:2254](#) op grond van een exceptieve toetsing aan de algemene rechtsbeginselen geoordeeld dat artikel 3.6ba van het Vb (deels) buiten toepassing moet worden gelaten. Tegen deze uitspraak is met goedvinden van de Staatssecretaris geen hoger beroep ingesteld. Doet zich een zaak voor die een soortgelijk procedureel verloop heeft, meldt dit dan op sharepoint en zoek afstemming met ST1 of ST2.

Er zal voor dergelijke zaken een instructie worden geschreven.

Multi Disciplinaire Teams (MDT)

Heb je een zaak waarin vanwege bijzondere individuele omstandigheden beleid en regelgeving geen oplossing bieden? Dergelijke zaken kunnen worden voorgelegd voor bespreking door een MDT, een Multidisciplinair Team waaraan naast de IND en onze ketenpartners COA en DT&V, ook andere partijen zoals de Raad voor de Kinderbescherming kunnen deelnemen.

Op deze pagina vind je info over de wijze van voorlegging. Hierbij is van belang dat er onderscheid wordt gemaakt tussen 1) zaken in de eerste toelatingsprocedure waarin HIND de bevoegdheid heeft om op grond van bijzondere ('schrijnende') omstandigheden een verblijfsvergunning te verlenen, en 2) overige bijzondere zaken.

1. SCHRIJNENDE ZAKEN IN DE EERSTE TOELATINGSPROCEDURE

Met ingang van 1 mei 2019 heeft de hoofddirecteur van de IND de bevoegdheid om tijdens de eerste aanvraagprocedure in Nederland ambtshalve te beoordelen of sprake is van een schrijnende situatie.

Vreemdelingen die voor de eerste keer een aanvraag indienen voor een verblijfsvergunning regulier of asiel, kunnen aangeven of er bijzondere en individuele omstandigheden zijn die zich in Nederland voordoen. Deze omstandigheden moeten worden meegenomen in de beoordeling van de aanvraag als aan het verblijfsdoel waarvoor de aanvraag is ingediend niet wordt voldaan. Als wordt geoordeeld dat sprake is van een schrijnende situatie en niet voldaan wordt aan een verblijfsdoel, krijgt de vreemdeling een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd.

Op 1 mei 2019 is een [informatiebericht](#) gepubliceerd. Hierin vind je informatie over de aanleiding, het juridische kader, de toetsing schrijnende situatie, de belangen van het kind, bijzondere procedures (Dublin en Mensenhandel) en het antwoord op de vragen 'In welke aanvragen wordt ambtshalve getoetst aan een schrijnende situatie?', 'Welke bijzondere omstandigheden kunnen worden meegewogen?', Wanneer Herstel verzuim bieden?

In het beleidskader in de Vc (B11/2.5 Verblijf conform artikel 3.6ba Vb (ambtshalve toets schrijnende situatie) wordt uitgelegd hoe de omstandigheden die worden aangevoerd, worden beoordeeld. Daarnaast vind je hier de [link naar Faq](#).

Zijn de aangevoerde omstandigheden niet schrijnend/bijzonder? Dan hoeft de zaak niet te worden voorgelegd en kan deze worden afgedaan door in de beslissing hierover een (op de zaak toegespitste) overweging op te nemen. De bouwstenen staan opgenomen in INDiGO.

Ben je na beoordeling van mening dat sprake is van schrijnende/bijzondere omstandigheden op grond waarvan een verblijfsvergunning moet worden verleend (aan beperking niet voldaan)? Dan kun je de zaak voorleggen aan het MDT SZ.

Neem voordat je een zaak voorlegt aan het MDT SZ, altijd contact op met je senioren. Een zaak voorleggen aan het MDT SZ kan gevolgen hebben voor je beslistermijn.

Het voorleggen kan een reden zijn om een asielzaak VA te sturen. Bij reguliere verblijfsdoelen kun je contact opnemen met de vreemdeling/gemachtigde om tot een nieuwe termijnbelofte te komen. Leg deze afspraken altijd vast in INDiGO.

Stappen:

Bij twijfel of iets voorgelegd kan worden kun je per mail contact opnemen met de mailbox van [[5.1.2.i](#)][@ind.nl](#) of met de MDT-coördinatoren. In Den Haag zijn dat: [[5.1.2.e](#)] ([5.1.2.e @ ind.nl](#)) en vacature, in Zwolle: [[5.1.2.e](#)] ([5.1.2.e @ind.nl](#)) en [[5.1.2.e](#)] ([5.1.2.e @ind.nl](#)).

Voor het voorleggen van zaken aan het MDT SZ kun je dit [format](#) invullen en mailen naar de mailbox van het MDT SZ. Het is de bedoeling dat het format alle relevante informatie bevat, dus ook eventuele informatie van BMA, NIPF en de RvK.

Het MDT SZ bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende directies van de IND en DT&V en COA. Afhankelijk van de aard van de zaak kunnen DT&V en COA aangeven af te zien van deelname aan het overleg, en ketenpartners als de Raad voor Kinderbescherming aanhaken.

Het MDT SZ bespreekt de zaak binnen twee weken en brengt advies uit aan HIND. Zowel een positief als negatief advies wordt voorgelegd middels de daartoe in Indigo opgenomen nota. De IND is penvoerder. Op basis van dit advies neemt HIND de beslissing over het wel of niet verlenen van een verblijfsvergunning wegens een schrijnende situatie.

De indiener van het format krijgt een terugkoppeling van het MDT SZ-advies en de beslissing van HIND en gaat op basis hiervan verder met de procedure.

Let op:

Als een eerste aanvraag voor verblijf volledig is afgerond (dus tot en met (hoger) beroep) is het niet meer mogelijk om ambtshalve een vergunning te verlenen wegens schrijnende omstandigheden. Wanneer hier desondanks een beroep op wordt gedaan, kun je gebruik maken van daartoe in Indigo opgenomen bouwstenen. Wanneer een vreemdeling nog geen aanvraag (asiel of regulier) heeft ingediend en aangeeft dat er sprake is van bijzondere/schrijnende omstandigheden, dient deze erop te worden gewezen dat toetsing alleen ambtshalve kan plaatsvinden in het kader van een aanvraag om een verblijfsvergunning met één van de bestaande verblijfsdoelen.

Ben je van mening dat er in een zaak van waarbij de vreemdeling zich niet in de eerste procedure bevindt, sprake is van bijzondere/schrijnende omstandigheden die de zaak media- en politiek gevoelig maken of in de toekomst zouden kunnen maken? Dan kun je, na overleg met je senior/unitmanager, deze melden bij de stafmedewerkers van je directie. Zie [WI 2018/14 “Handelwijze bij politiek en/of mediagevoelige zaken”](#) voor de manier waarop. Indien daartoe aanleiding is, wordt de zaak besproken en gezien op mogelijke oplossingsrichtingen.

2. OVERIGE BIJZONDERE ZAKEN

Naast het adviseren over schrijnende zaken in de eerste toelatingsprocedure, hebben MDT's ook als doel om binnen de vreemdelingenketen (COA, DT&V en IND) gezamenlijk bepaalde – vastgelopen - zaken die (mogelijk) politiek, media en/ of maatschappelijk gevoelig zijn met een frisse en onbevangen blik te bekijken en een advies uit te brengen over het vervolg van deze zaken. Hierbij kun je denken aan zaken waarin zich een calamiteit (bijv. honger-/dorststaking, suïcidedreiging of –poging) heeft voorgedaan of dreigt voor te doen, of waarin bijzonderheden spelen rondom opvang of terugkeer.

Ook voor deze zaken kun je contact opnemen met één van de MDT-coördinatoren. Let wel, zorg voor afstemming binnen je team of directie. Om de zaak voor te leggen kun je gebruik maken van dit format en emailadres. Indien het een asielzaak betreft is het van belang te onderzoeken of er al een advies of uitspraak van een RAO (regionaal afstemmingsoverleg) ligt, voor overige zaken of een LTO (lokaal terugkeeroverleg) naar de zaak heeft gekeken. Zo voorkomen we dubbel werk en maken optimaal gebruik van de al bestaande (escalatie)lijn.

Na bespreking in een MDT: wat dan?

Nadat een zaak aan een MDT is voorgelegd, brengt het MDT een advies aan de

indiener uit. Er kunnen verschillende uitkomsten zijn. De lijn is verantwoordelijk voor het al dan niet overnemen van het advies.

- Geen bijzonderheden en geen opschaling
Het MDT kan constateren dat er geen bijzonderheden zijn in de zaak om deze op te schalen. Dit advies wordt teruggekoppeld aan de medewerker die de zaak heeft ingebracht
- Geen bijzonderheden maar wel verdere opschaling
In het MDT wordt geconcludeerd dat er geen bijzonderheden zijn die een verblijfsvergunning of opvang mogelijk zouden moeten maken, maar dat om politieke, media of maatschappelijke aandacht de Staatssecretaris op de hoogte moet worden gesteld. De Staatssecretaris wordt dan middels een nota op de hoogte gebracht van de betreffende zaak. De nota wordt in beginsel opgesteld door de inbrenger van de zaak. Het opschalen is de verantwoordelijkheid van de directeur die de inzet van het MDT heeft geaccordeerd.
- Verblijf of opvang verlenen dan wel vreemdelingenbewaring opheffen/ uitzetting opschorten binnen de gestelde kaders
Ook kan de uitkomst zijn dat geadviseerd wordt om een verblijfsvergunning te verlenen of dat uit het advies blijkt dat opheffing van de vreemdelingenbewaring mogelijk is. Ook hier wordt de directeur die de inzet van het MDT heeft geaccordeerd, geïnformeerd en deze kan zonodig de Staatssecretaris informeren. Het opschalen is de verantwoordelijkheid van de directeur die de inzet van het MDT heeft geaccordeerd.

Het MDT-advies wordt geschreven door de organisatie wiens medewerker de zaak heeft ingebracht. Indien de zaak is ingebracht door een IND-medewerker schrijft de MDT-deelnemer van diens directie het MDT-advies. Indien het MDT meent dat een nota geschreven dient te worden, is dit in beginsel de verantwoordelijkheid van degene die de zaak aan het MDT heeft voorgelegd. Indien het echter een zaak betreft die door een medewerker van een van de ketenpartners is ingebracht en het MDT meent dat een nota geschreven dient te worden, dient deze geschreven te worden door een IND-medewerker. De MDT-deelnemers van de IND zijn in dat geval verantwoordelijk voor het schrijven van deze nota.

Aan de indiener wordt verzocht de uiteindelijke uitkomst van de zaak aan de op het advies vermelde deelnemer(s) van diens organisatie terug te koppelen.